

Den store ledaren. Nordkoreas Kim Il-Sung grundade en dynasti i sitt stallnistiska parad.

80-talets idealisering av tigrarna har släppt och en mer sansad bedömning kommit till stånd. Tomas Larsson har läst tre utmärkta böcker om Korea.

Foto: PRESENS BILD

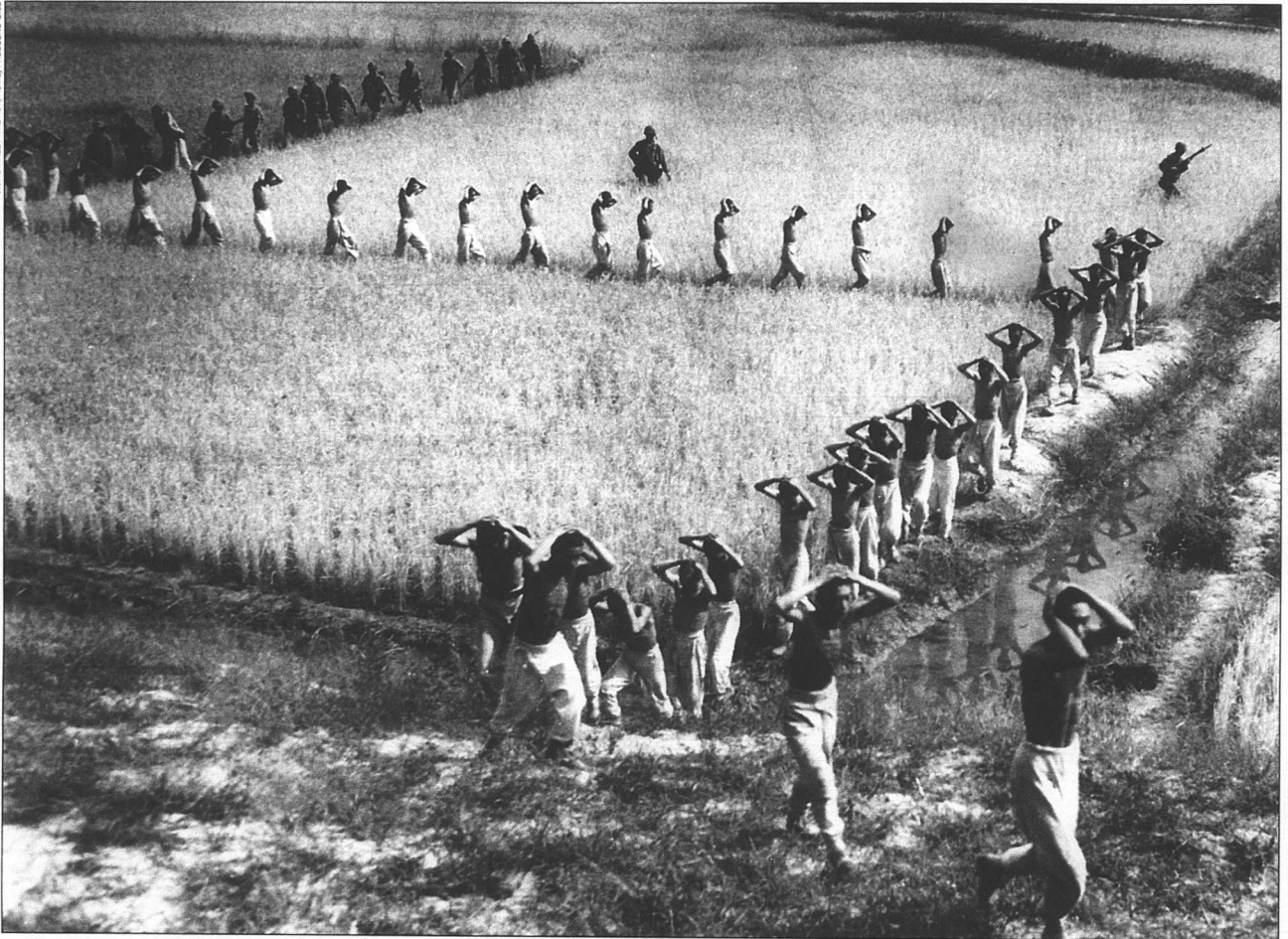

Foto: STANLEY TRETICK/AGENCE FRANCE PRESSENS BILD

Kriget ingen vill minnas. Koreakriget är ett av efterkrigstidens mest bortglömda krig. Av amerikanska trupper tillfångatagna nordekoreaner i september 1950.

Asketen Hitler har stått kvar på piedestalen sedan andra avbilder fallit. Nu slaktas också den illusionen, konstaterar Folke Schimanski.

Skattesmitaren Adolf Hitler

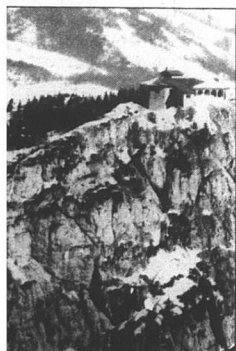

Foto: PRESENS BILD

Mistelhaus, mer känt som **Waldsee**. Martin Bormanns dedsedagspresent till Ledaren.

Under 1998 har det skrivits påfallande mycket om Adolf Hitler. Ron Rosenbaum har forskat i Hitlers barndom för att få psykologiska förklaringar till hans beteende (för vilken gång i ordningen?). John Lukacs har författat en elegant essä, och Ian Kershaw har författat första delen till ett nytt standardverk på drygt 800 sidor. Det lär ha skrivits 2 000 böcker om tyrannen. Ingen har hittills skärskådat höga vederbörandes finanser.

Nu har Wulf Schwarzwaller, historiker och journalist, publicerat en liten bok, som förmodligen knäcker den kanske enda positiva uppfattningen om Hitler som finns: Att han skulle ha varit en ekonomiskt beskedlig man, ja nästintill asket.

Än idag, menar Schwarzwaller, håller legenden i sig, att Hitler var

en anspråkslös ledare, fri från korruption och girighet. I själva verket var han ett privatekonomiskt under: Från yttersta armod i Wien förvandlades han mot slutet av sin karriär till mångmiljardär. Redan innan dess arbetade han hårt på att skaffa sig pengar. Därtill svarade en allt högre utgiftsnivå.

Nallade ur partikassan

Det var i München som Hitlers enda verkliga talang (förutom den finansiella) kom in dagen: Agitatorns, folktalarens. Sedan tog han ordentligt betalt för sina tal. Han försåg sig ur partikassan, och fick feta arvoden för sina ledarartiklar i partiorganet *Völkischer Beobachter*. Rika gynnare, som tidigt såg en

Foto: PRESENS BILD

Kortage i snyttad Mercedes. Hitler i Nürnberg 1927. Till vänster om bilen i civila kläder Stürmer-redaktören Julius Streicher.

framtid i honom, stack då och då till honom en rundlig handtryckning. Det skedde nästan alltid kvittolöst. När en givare en gång ville ha kvittens av Hitler, erhöll han istället NSDAP:s program.

Efter den korta och komfortabla fängelsevistelsen i Landsberg sade Hitler sig vara helt utblottad. Han uppgav att han osjälviskt överlämnat 234 mark, sina som han påstod

enda slantar, åt medellösa medfångare. Han glömde nämna, att det väntade ett belopp på 45 000 mark på honom på ett bankkonto.

Den i Landsberg författade *Mein Kampf* blev med tiden en rejäl inkomstkälla, inte minst som författaren lyckats utverka en royalté på 15 procent av bokhandelspriset.

Under partiledararen i München levde han mycket gott. Tidigt skaf-